

ningen for det offentlige, men det tilføjes, at der i bygningsstyrelsens forslag skal tages stilling til, hvorvidt erhvervelsen bør omfatte hele eller kun dele af ejendommens grundareal. Begrundelsen for denne tilføjelse er, at det må sikres, at bygningens eventuelle omgivende areal ikke mindskes i et omfang, der medfører en forringelse af dens betydning i det omliggende miljø.

For så vidt ministeren tager indstillingen til følge, foretager han herefter de fornødne skridt til bygningens (ejendommens) erhvervelse. Efter den gældende lov forudsættes det, at ministeren i tilfælde, hvor udgiften vil overstige 20.000 kr. — såvel som hvor der må skrives til ekspropriation — fremsætter særligt lovforslag om erhvervelsen.

I praksis har man dog forhandlet sig til rette med ejerne om en frivillig afhændelse, hvilket også i bemærkningerne til forslaget til den nugældende lov forudsættes forsøgt, forinden lovgivningsvejen betrædes.

I nærværende forslag opretholdes, som et nødvendigt led i bevaringsinstituttet, adgangen til ekspropriation, der i givet fald må ske ved særlig lov i det enkelte tilfælde, men herudover overlades det til et skøn, om erhvervelsen må ske ved særlig finanslovbevilling, eller om den kan finansieres af det nedenfor i bemærkningerne til § 18 omhandlede Statens Bygningsfredningsfond, hvilket sidste i flertallet af tilfældene vil være muligt og naturligst. Der kan imidlertid meget vel forekomme tilfælde, hvor udgiften væsentlig vil overstige, hvad fonden kan magte, og sagen må da som hidtil forelægges de bevilgende myndigheder.

Der er i bestemmelsen ikke foreslået indsat nogen bestemt frist, inden hvilken den endelige afgørelse af, om det offentlige ønsker at erhverve ejendommen, skal være truffet. En frist findes ej heller i den gældende lov og må anses for uheldig, da en sag om sådan ejendomserhvervelse i en række tilfælde kræver ikke blot forhandlinger med eventuelle fremtidige brugere af ejendommen, f. eks. hvis den tænkes erhvervet til statsformål, men også med Statens Ligningsdirektorat, der skal bedømme prisen rimelighed, hvorhos den evt. skal forelægges finansministeriet og folketingets finansudvalg. Det er dog en selvfølge, at de fornødne skridt til ejendommens erhvervelse foretages så hurtigt det er muligt.

Da formålet med statens overtagelse af ejendommen er dennes bevaring som fredet bygning, og da det hverken kan være hensigtsmæssigt eller er økonomisk overkommeligt for staten at bevare ejendomsretten til et større antal fredede bygning-

ger — navnlig hvis de fremdeles anvendes til private formål — foreslås det for at undgå fortolknings- tvivl direkte udtrykt i loven, at staten kan videre- sælge ejendommene til tredjemand efter tinglys- ning af en særlig bevaringsservitut, der sikrer, at ejendommen ikke påny trues af nedrivning med den konsekvens, at staten påny må erhverve den for at hindre dens tilintetgørelse. Påtaleberettiget i henhold til sådanne servitutter vil være enten ministeren for kulturelle anliggender eller Det sær- lige Bygningsstyrelsen.

Forslagets sidste stykke svarer ganske til be- stemmelsen i den gældende lovs § 5 in fine.

Til § 13.

Bestemmelsen svarer til § 13 i den gældende lov.

Til § 14.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den gældende lovs § 7; dog er begrebet ejendommens henlæggelse under Nationalmuseet som fredet mindesmærke efter forslag fra Det særlige Bygnings- styrelsen erstattet med den ovenfor i bemærkningerne til § 12 omhandlede særlige bevaringsservitut, hvorved ganske den samme beskyttelse af bygningen opnås. Det i den gældende lov fastsatte krav om, at sådan beskyttelse kun kan gives bygninger, hvis værdi som kunstnerisk eller historisk mindesmærke er særlig fremragende, er ikke gentaget i lovforslaget, da det må være ønskeligt, at de flest mulige fredede bygninger belægges med sådan servitut.

Ligeledes er bestemmelsen om, at ejerens forhold i øvrigt ikke taler mod en sådan ordning, udeladt, idet det afgørende må være, at bygningens bevaring er sikret.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 7 om sagens forelæggelse for ministeren og om, at udgiften af- holdes ved en på finansloven dertil given særlig bevilling eller i henhold til særlig lov, er ikke gen- taget i forslaget, da bygningsstyrelsen enten kan yde nævnte tilskud af egne midler eller udvirke, at de stilles til rådighed af den nedenfor i § 18 omhandlede bygningsfredningsfond, eller om fornødent kan fremsætte forslag om en særlig finanslovbevilling til formålet.

I tredje punktum er det foreslået, at sådant til- skud også kan ydes i tilfælde, hvor en bevarings- servitut er lyst på en ejendom i henhold til forsla- gets § 12, stk. 2. Ejeren af en sådan bygning har vel ikke i sin ejertid frivilligt påtaget sig byrden ved en indskrænkende rådighedsservitut på ejendommen, men har overtaget den med sådan bevaringsser- vitut. Bygningen er dog på tilsvarende måde sik- ret mod nedrivning, hvorfor det offentlige tilskud